

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ หลักสูตรทันตภิบาล และหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ในแต่ละตัวแปร คือ ประสบการณ์การศึกษา ภูมิลำเนา อาชีพของบิดามารดา และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

5.2 สมมติฐานการวิจัย

- 5.2.1 ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรมีความแตกต่างกัน
- 5.2.2 ประสบการณ์การศึกษา ภูมิลำเนาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษา
- 5.2.3 อาชีพของบิดามารดาและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษา

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ หลักสูตรทันตภิบาล และหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม จำนวนทั้งสิ้น 283 คน ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญดังนี้ คือ ประสบการณ์การศึกษา ภูมิฐานะ อาชีพของบิดามารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและความรู้สึกต่อการเลือกเรียน

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) สร้างโดย ฮาธอเวย์และแมคคินเลย์ (Hathaway and Mckinley, 1943) ซึ่ง พันโทหญิงละออ พงษ์พานิช ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและหลักการตอบแบบสอบถาม แบบทดสอบให้แก่ นักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรทำด้วยตนเอง แล้วผู้วิจัยจึงนำมาตรวจวิเคราะห์ต่อไป

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ค่าต่อไปนี้

5.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรตัวอย่างที่ศึกษา

5.6.2 วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.6.3 เปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตร โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

5.6.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านภูมิฐานะ ประสบการณ์การศึกษา อาชีพของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี 16 (MMPI) โดยใช้สถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบพอยท์ไบซีเรียล (The Point Biserial Correlation Coefficient)

5.7 ผลการวิจัย

5.7.1 บุคลิกภาพของนักศึกษาชาย ปรากฏว่า มีลักษณะบุคลิกภาพเป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ก่อนข้างซ้าย ชอบสันโดษ มักใช้อารมณ์ มีความตึงเครียดปานกลาง และความคิดที่สับสนไม่เป็นระบบ หมกมุ่นอยู่แต่กับตัวเอง หัวรั้น ยึดความคิดของตนเองเป็นใหญ่จริงจังในการทำงานชอบทำงานคนเดียว ไม่มีความไว้วางใจในการมอบหมายงานให้คนอื่นทำ ชอบปฏิบัติมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสนใจในสุขภาพของตนเอง และมีความสนใจแบบเพศชาย ลักษณะบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติ

5.7.2 บุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง ปรากฏว่า มีลักษณะบุคลิกภาพเป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตึงเครียดปานกลาง ปรับตัวได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์ กระตือรือร้น หวหริบดีชอบปฏิบัติมากกว่าคิด ชอบเข้าสังคม มองโลกในแง่ดี มีศีลธรรม มีความสนใจในสุขภาพตนเอง และมีความสนใจแบบเพศหญิง ลักษณะบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติ

5.7.3 บุคลิกภาพนักศึกษาประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ มีลักษณะบุคลิกภาพแบบนักศึกษาเพศชาย และลักษณะบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติ

5.7.4 บุคลิกภาพนักศึกษาทันตภิบาล มีลักษณะบุคลิกภาพแบบนักศึกษาเพศหญิง และลักษณะบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติ

5.7.5 บุคลิกภาพนักศึกษาเจ้าหน้าที่งานเภสัชกรรม มีลักษณะบุคลิกภาพที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ความคิดสับสน ชอบสันโดษ แยกตัว เพื่อฝัน ชอบจินตนาการ ชิมเสิร์ฟปานกลาง ไม่พึงพอใจกับชีวิตประจำวัน กังวลในสุขภาพตนเอง ยึดมั่นในตนเอง ลักษณะบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ปกติ

5.7.6 บุคลิกภาพของนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรไม่แตกต่างกัน

5.7.7 บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับภูมิภาคนาตา

5.7.8 ลักษณะกับบุคลิกภาพของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การศึกษา และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

5.7.9 บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดาต่ำ

5.8 ข้อเสนอแนะ

5.8.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานทางจิตวิทยาเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

5.8.1.1 ในกรณีที่มีลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ลักษณะบุคลิกภาพที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง ความคิดสับสน มีความเครียดและไม่พึงพอใจในชีวิตประจำวันของตนเอง ซึ่งจะได้กล่าวถึง คือ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory ; Atkinson et. al, 1983) ที่เน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ตัวกำหนดพฤติกรรม นักจิตวิทยา กลุ่มการเรียนรู้ทางสังคมมีทรรศนะว่า พฤติกรรมเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคคล กับสิ่งแวดล้อม การเสริมแรงและการลงโทษเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีสำคัญต่อพฤติกรรม ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านพฤติกรรมเป็นผลมาจากความแตกต่างด้านประสบการณ์การเรียนรู้ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งได้จากการได้รับการเสริมแรง หรือการลงโทษ แต่พฤติกรรมบางชนิดอาจเรียนรู้ได้จากการสังเกตหรือแบบโดยสาร (Observational or Vicarious Learning) ทั้งนี้อาจจะทำได้โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่น และสังเกตผลที่ติดตามมาจากการกระทำต่าง ๆ ที่ได้เห็น นอกจากนี้ยังอาจจะทำได้จากการควบคุมตนเอง (Self-Administered) ซึ่งได้จากการประเมินการกระทำของตนเองอีกด้วย

ดังนั้น ในการดำเนินงานตามทฤษฎีนี้ จึงควรมีการจัดการเรียนการสอนและจัดประสบการณ์ที่เน้นในเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความเป็นผู้นำ พฤติกรรมการปรับตัวในสังคม และมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น 1 ชั่วโมงนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรดังกล่าว

5.8.1.2 ในกรณีการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนในวิชาชีพนี้ ควรมีการทดสอบบุคลิกภาพของบุคคลที่สมัครเข้ามาเรียนในวิชาชีพนี้ก่อน เพื่อเป็นการคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพเหมาะสมกับวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเกื้อหนุนในการบรรลุเป้าหมายของงานของกระทรวงสาธารณสุขเอง และเพื่อการพัฒนาในวิชาชีพให้ดีและเหมาะสมต่อไป

5.8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.8.2.1 ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาเมื่อนักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรนี้อยู่ในชั้นปีที่ 2 ต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาถึงกระบวนการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ว่าจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพหรือไม่

อย่างไร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาต่อไป

5.8.2.2 ควรมีการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ อีก อาทิเช่น ผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรหัวหน้าสถานีนามัย เจ้าหน้าที่บริหารสาธารณสุขระดับต้น ผู้บริหารสาธารณสุขระดับกลาง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้ที่มีโอกาสเป็นนักบริหารสาธารณสุขในระดับที่กล่าวมาต่อไป

5.8.2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรเพิ่มเติม เช่น สภาพทางครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

5.8.2.4 ควรมีการศึกษากับนักศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ของจังหวัดอื่น ๆ ที่เหลืออีก 3 แห่ง คือ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดยะลา และจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้เพื่อเป็นการหาบรรทัดฐาน (Norms) ของนักศึกษานในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ทั้ง 4 แห่ง ต่อไป

5.8.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งถ้ามีการนำผลการวิจัยมาช่วยให้เป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษานรายที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ ตลอดจนนักศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวิชาชีพ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการใช้เป็นบรรทัดฐาน (Norms) ของการคัดเลือกบุคคล เพื่อเข้ารับการศึกษานทั้ง 3 หลักสูตร ของสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขต่อไป